

Erfgoedrapport Breda 134

Breda Beeksestraat 107 (P)

Uitwerking van een 18de - 19de eeuws vondstcomplex
Tentoonstellingsgids

L.J.J. de Kievith
G.G.A.M. Otten

Gemeente Breda

Breda Beeksestraat 107 (P) - Uitwerking van een 18de-19de eeuws vondstcomplex
Tentoonstellingsgids

COLOFON

Titel: Beeksestraat 107 (P)
Erfgoedrapport Breda 134

Auteurs: L.J.J. de Kievith, G.G.A.M. Otten
Kaarten: L.J.J. de Kievith
Eindredactie en autorisatie: drs. F.J.C. Peters

ISSN: 2210-9552

© Gemeente Breda, 2015

Directie Ontwikkeling
Afdeling Ruimte
Postbus 90156
4800 RH Breda

Breda

Beeksestraat 107 (P)

Uitwerking van een 18de-19de eeuws vondstcomplex
Tentoonstellingsgids

Hans de Kievith
Gerard Otten

Inhoudsopgave

Een toevalsvondst aan de Beeksestraat- 9

Boerderij de Staart aan de Beeksestraat- 11

De vondsten- 14

Vondstencatalogus (foto's en tekeningen)- 17

Glas- 17

Metaal- 18

Leder- 19

Aardewerk: pannen- 24

Aardewerk: mineraalwaterflessen- 29

Aardewerk: kannen- 33

Aardewerk: borden- 35

Aardewerk: kommen- 40

Aardewerk: pispotten- 43

Aardewerk: roompotten- 45

Aardewerk: overige vormen- 47

Vondstencatalogus (determinatie lijsten)- 49

Glas- 49

Metaal- 49

Leder- 50

Aardewerk- 53

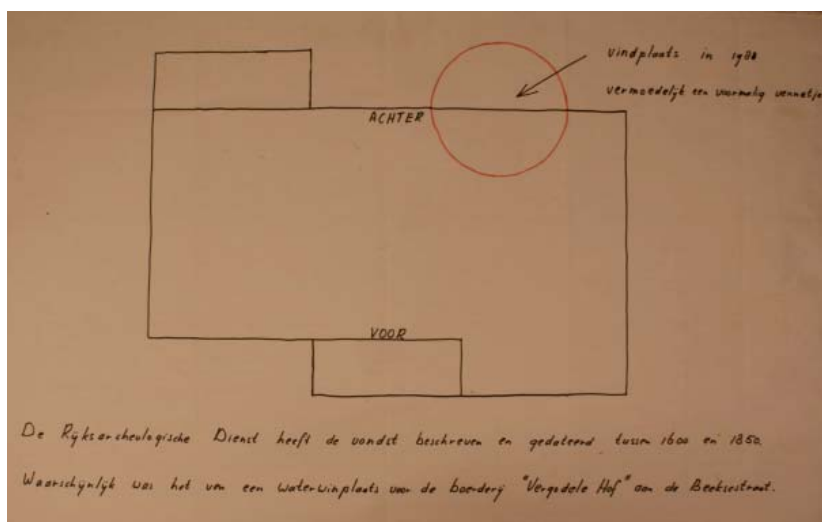
Een toevalsvondst aan de Beeksestraat

Bij het uitgraven van funderingssleuven voor zijn nieuwe woning aan de Beeksestraat 107 trof Ad Dekkers in 1981 een grote “verontreiniging” aan. Het betrof een cirkelvormige depressie van circa 15 meter in doorsnede. Het middelpunt lag ter hoogte van de huidige keukenramen. De laagte was opgevuld met een veenachtige substantie die vol bleek te zitten met aardewerk scherven.

De laagte werd door archeologen van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek in Amersfoort betiteld als een “ven”. Door de aanwezigheid van waterdichte leemlagen in de ondergrond bleef het regenwater op een hoog peil in zo’n laagte staan. Gezien de afmetingen en de ligging op het vroegere erf denken we nu eerder aan een drenkplaats voor het vee, vermoedelijk tot op het leem uitgegraven.

Afb. 1.
Luchtfoto 2012 ter hoogte van Beeksestraat 107

Afb. 2.
Schets van de vindplaats uit 1981 door Ad Dekkers

Om een stabiele ondergrond te creëren voor de nieuwe fundering is de laagte destijds compleet uitgegraven. Dit leverde duizenden scherven op, afkomstig van honderden voorwerpen. Grotendeels betrof het aardewerk maar ook een aantal flessen, stenen rookpijpen, lederen schoenfragmenten en bouwmaterialen werden opgegraven. Een aantal min of meer complete voorwerpen hebben zo'n 30 jaar in het huis tentoongesteld gestaan, het overgrote gedeelte van de vondsten stond echter in 18 plastic kratten in de kruipruimte.

In mei 2012 zijn de vondsten overgedragen aan Bureau Erfgoed van de Gemeente Breda, waar de archeologen en vrijwilligers met een uitgebreide inventarisatie zijn begonnen.

Afb. 3.
**De graafwerkzaamheden
in 1981**

Ruim tien vrijwilligers zijn de afgelopen twee jaar betrokken geweest bij de uitwerking. De werkzaamheden startten met het puzzelen. Een groot aantal objecten was al geplakt maar konden aanzienlijk verder gecompleteerd worden. Daarnaast verschenen er in de loop van de tijd steeds meer, misschien niet complete, maar wel herkenbare voorwerpen.

Op het moment dat per type werd besloten dat we “uitgepuzzeld” waren werden de voorwerpen gefotografeerd, getekend en beschreven. Alle informatie werd digitaal opgeslagen om vergelijkingen met andere vondsten mogelijk te maken.

Afb. 4.
**Een deel van de vondsten in het Archeologisch
Centrum Breda**

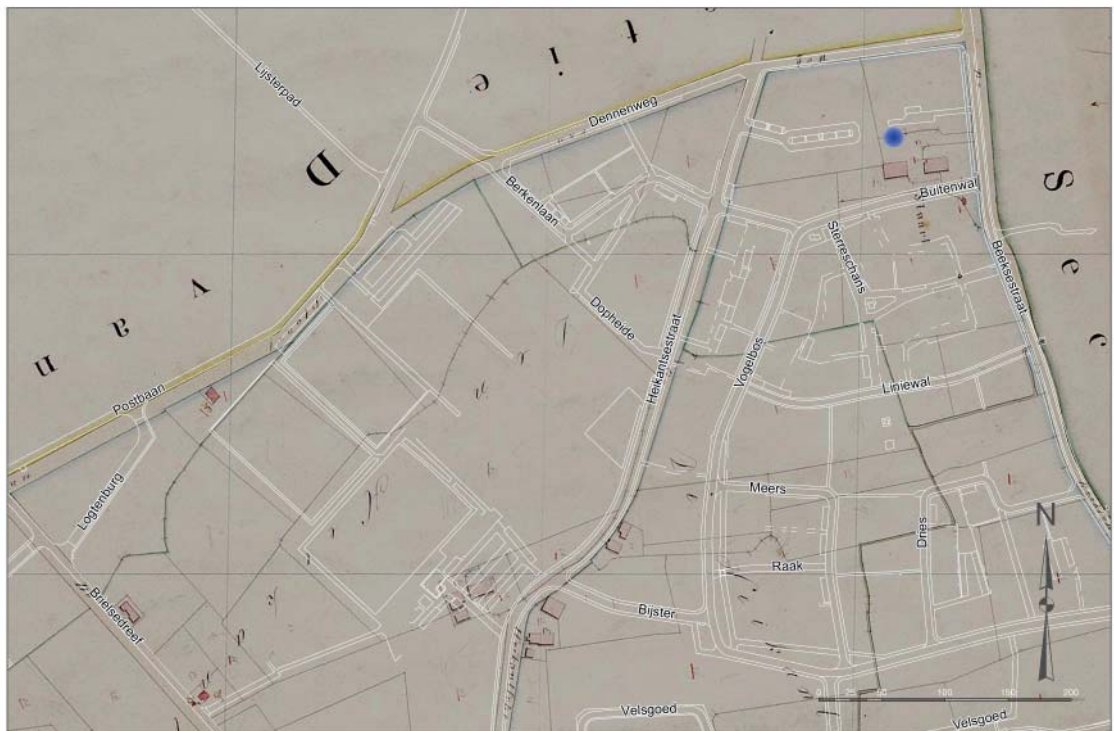
Boerderij de Staart aan de Beeksestraat

De aangetroffen vondsten zijn vermoedelijk afkomstig uit een drenkkuil voor het vee op het erf van de in 1877 gesloopte boerderij de Staart.

Kadastrale kaart 1824

Op het kadastrale minuutplan van 1824 van de gemeente Princenhage staat deze boerderij aangeduid als de Staart.

Beek, het huidige Prinsenbeek, behoorde toen nog tot de gemeente Princenhage. Het kadastrale nummer was gemeente Princenhage, sectie E, perceel nummer 3. Op deze plaats staat nu het huis Beeksestraat 101. Dit huisnummer heeft echter geen verband met het huisnummer van de gesloopte boerderij.

Afb. 5.
**Kadastrale minuutplan
1824 met de vondstlocatie
(blauwe stip)**

Toponiemen "de Staart" en "Vergodelde Hof"

Met behulp het oude toponiem de Staart kunnen we op een eenvoudige manier veel te weten komen. De toponymist Chr. Buiks heeft van de voormalige gemeente Princenhage veel oude veldnamen en oude straatnamen genoteerd; toponiemen.

Het toponiem de Staart is al heel oud. De oudste vermeldingen zijn volgens Chr. Buiks uit de vijftiende eeuw: een Vergodelde hof opten Stert an die Beke (1415) en Opten Steirt aende Beke (1474). De naam 'Staart' is volgens Buiks een vormaanduiding, een 'lang en smal stuk grond, uitlopend in een punt'. Het gebied lag in een punt tussen de Heikantse- en de Beeksestraat. De boerderij werd blijkbaar genoemd naar dit gebied.

Eigendom

De oudst bekende eigenaar is de in 1470 geboren Cornelis Cornelis van Nispen. Zijn zoon Jan van Nispen is rond 1510 op de Staart geboren. Deze was schepen van de Hage (het huidige Princenhage) en dus een van de leden van de elite van de heerlijkheid. De Staart was dus geen geringe boerderij. De van Nispens bleven nog lang eigenaar van de tegenover de Staart gelegen Nispenhoeve. Deze bestaat nog steeds, Beeksestraat 76. Deze geeft wel een idee van de vroegere hoeve de Staart.

Gemengd bedrijf

Een van de oudste vermeldingen van de boerderij is uit 1574: Symon J.J. Leyten verkoopt dan een erfpacht uyt zyn stede: de Steert, onder huysinge, schuerken, hovinge en erffenisse, mette toebehoorten en erve, twee bunder, onlanx geleden gecoft van Cornelis J. Corn. van Nispen.

De boerderij omvatte ook nog eigendommen in Wijmer en Halder (beemden langs de Mark). Het was bijna regel dat een boerderij akker, weiland, beemden en heiden omvatte, vanwege het gemengde bedrijf van die dagen. Koeien stonden op stal en produceerden mest, die werd gebuikt op de akkers. Het hooi voor de koeien werd gewonnen in de beemden, maar er was ook hei nodig om plaggen te steken om onder de koeien in de stal te leggen. Elke boerderij omvatte dus akkers, beemden, hei en koeien in een vaste verhouding.

In 1639 zette de eigenares Anna van Loon, weduwe Capiteyn Johan La Rous, haar stede (boerderij) te onderpand: de stede (...) genaemt de Steert, acht oft negen bunder. In 1662 verkochten de eigenaren, de erfgenamen van Pr. Bunsaerts, de stede aan J.Pr. Bunsaerts en anderen: eene stede, huysinge, schuere (...) acht gemet: den Steert, westwaerts aende Overveltsche Heyde.

De 19e eeuw

De eerste eigenaar in het kadaster (dat loopt vanaf 1832) was Christiaan Pieter Frijters, bouwman (boer). Het complex omvatte toen een huis, schuur en erf en een bakhuis en een stuk of tien percelen. Het huisnummer was toen Beek 456. Alle ongeveer achthonderd huizen in Princenhage waren toen achter elkaar genummerd. In 1830 was Christiaan Frijters 42 jaar oud. Hij was dus eigenaar-bewoner en een redelijke boer voor die tijd, lijkt ons. Hij was geboren in Princenhage, bouwman en van de Roomse godsdienst. Hij overleed in 1848. Zijn vrouw, Adriana Faas, was dertien jaar jonger. Het echtpaar had acht kinderen, waarvan een aantal vroeg overleden is. In het bevolkingsregister staan een knecht en drie meiden, maar deze waren waarschijnlijk niet allemaal tegelijk in dienst. Christiaan Frijters verhuurde een gedeelte van het pand, of een aantal kamers, apart aan arbeiders gezinnen. Soms werd ook het bakhuis wel apart verhuurd.

Neergang van de boerderij

In 1850 was de boerderij verhuurd aan de landbouwer Johannes Rombouts met vrouw en kinderen en daarna aan de landbouwer Willem van Gool met vrouw en kinderen. De boerderij werd dus na 1850 door de eigenaar verpacht, of misschien wel apart verhuurd, zonder de grond. Dit is waarschijnlijk al een teken van verval en de inleiding tot de sloop. In 1862 kwam de boerderij in handen van de landbouwer Pieter Frijters, de zoon van de vorige eigenaar. In 1874 verkocht deze de boerderij aan Adrianus Boeren en kinderen, bouwman te Princenhage. In 1877 werd de boerderij gesloopt. Waarschijnlijk was de constructie gewoon op.

Afb. 6.
Topografische kaart 1870 met de
vondstlocatie (blauwe stip): de
situatie vlak voor de sloop van de
boerderij

De vondsten

Van de in 1981 geborgen vondsten was inmiddels vastgesteld dat ze afkomstig waren uit een aantal huishoudens die tussen ca. 1750 en 1877 woonden en werkten op de boerderij “de Staart”.

Een vondstcomplex van zodanige omvang is buiten de historische binnenstad van Breda nog nooit aangetroffen. De afvalkuilen en beerputten uit deze periode zoals ze regelmatig in de binnenstad zijn opgegraven hebben een andere samenstelling, meer passend bij de stadse burgerlijke samenleving. Een uitzondering zijn een reeks van vondstcomplexen die aan de Molenstraat zijn gevonden. Daar bevonden zich dan ook minimaal twee stadsboerderijen.

Kort gezegd, het materiaal uit (semi-) agrarische huishoudens bevat meer objecten die voor het dagelijkse werk noodzakelijk waren. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat er voor grotere huishoudens (dus inclusief personeel) voedsel werd bereid.

Verschillende vormen en materialen

Het overgrote gedeelte van de vondsten bestaat uit eenvoudig roodbakkend aardewerk vermoedelijk afkomstig uit Oosterhout. Dit was in deze periode één van de belangrijkste pottenbakkerscentra in Nederland.

Opvallende vormen zijn de grote roompotten, gebruikt in de zuivelbereiding. De grote kannen hebben een zodanig formaat dat deze ook gebruikt zullen zijn in de zuivelbereiding en –opslag.

Kookpotten (grapen en pannen) zijn in allerlei grootte en vormen aanwezig. Fraai is dat de evolutie van dit object zo goed te volgen is. De buidelvormige grape is niet of nauwelijks meer aanwezig. De kookpan op pootjes is dominant en de “moderne” pan met platte bodem is ook al volop aanwezig. Deze vormontwikkeling volgt natuurlijk de veranderingen in de wijze van voedselbereiding: van open vuur naar gietijzeren fornuis.

Bij de papkommen en borden valt op dat ze vaak roetsporen hebben. Ze werden klaarblijkelijk ook op het vuur gezet om het voedsel te verwarmen.

Pispotten verdwenen klaarblijkelijk al snel in de kuil. Niet zo vreemd want op een gegeven moment gingen ze permanent stinken. Overigens waren de pispotten van een slechte kwaliteit aardewerk.

Frechense en Rijnlandse schotels

Een apart verhaal zijn de fraai versierde borden. Deze Frechense schotels werden door marskramers aan de deur verkocht. Het aardewerk was goedkoop en uiterst decoratief. Deze schotels waren minder geschikt voor voedselbereiding of als tafelgoed. Bekend is dat deze schotels bij boeren zeer in trek waren als sieraardewerk. Jammer dat de glazuurlaag het “ondergrondse” verblijf vaak niet overleeft.

Schenk- en tafelservies

Serviesgoed is maar in een hele kleine hoeveelheid aangetroffen. Een enkel Delfts blauw bordje en wat kommetjes van industrieel aardewerk. Hier is een groot verschil te zien met het "stadse" afval. Daar blijft "Delfts" nog lang populair en is er steeds meer gedecoreerd (industrieel) tafel- en drinkgerei aanwezig.

Mineraalwaterkruiken

Na 1790 ontstaat de gedraaide cilindrische kruik, na 1820 is dit het enige model. In 1879 wordt de machine die deze kruik uit twee delen samenperst. Dit type is dan ook niet meer aanwezig.

Van oorsprong waren het inderdaad mineraalwaterkruiken. Later gaan de kruiken hergebruikt worden voor bier, wijn en sterke drank. Denk dan aan het afvullen in de plaatselijke herberg ! In het laatste kwart van de 19e eeuw ontstaan de echte gestempelde jeneverkruiken. Ook deze ontbreken dus bij de vondsten. Een aantal kruiken zijn gemerkt met "N KAN". Globaal een liter maar lang nog een niet uniforme of geijkte inhoudsmaat.

**Fach Minwasser
(Fächingen)**

Selters Mineralwasser

Weilbacher Schwefelwasser

Overige vondsten

Hoewel er meer dan 20 wijnflesbodems zijn aangetroffen kunnen er geen flessen goed worden gereconstrueerd. Duidelijk is wel dat het ouderwetse bredere type meer voorkwam dan de slanke "moderne" fles.

Bouwmaterialen zijn aangetroffen in de vorm van IJsselsteentjes, golfpannen en tegelfragmenten.

Er werd opvallend weinig dierlijk botmateriaal (slachtafval) gevonden hoewel het maar de vraag is of dat ook daadwerkelijk is verzameld in 1981.

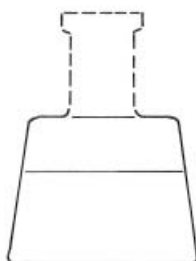
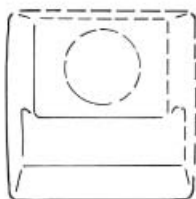
Vondstencatalogus (foto's en tekeningen)

Glas

Inmaak-
druppels.
FERIA
Preserving
drops.

BR-323-81.001GLS-GL0959

BR-323-81.001GLS-GL0961

BR-323-81.001GLS-GL0960

Metaal

BR-323-81.001MTL1-MT4764

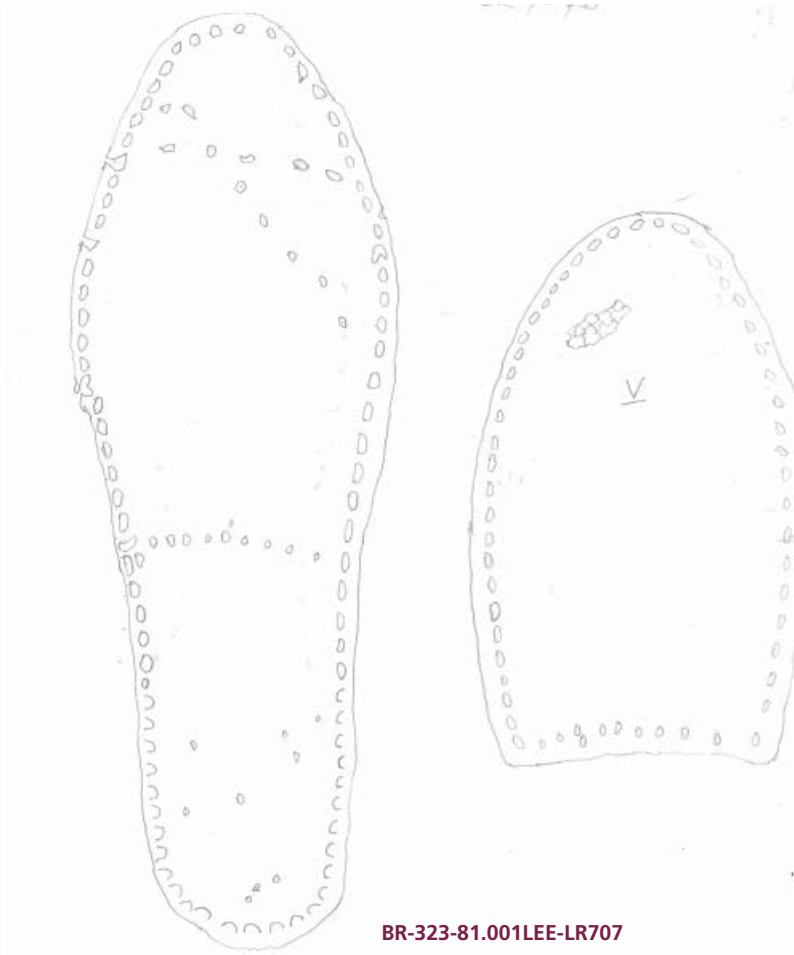

BR-323-81.001MTL2-MT4765

BR-323-81.001MTL3-MT4766

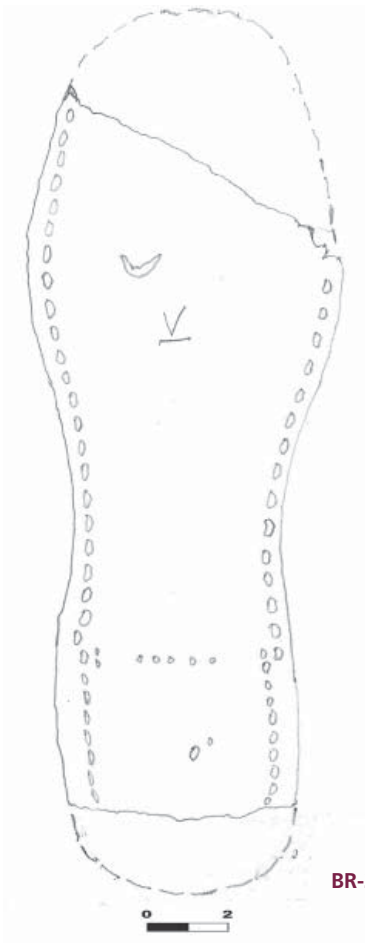
Leder

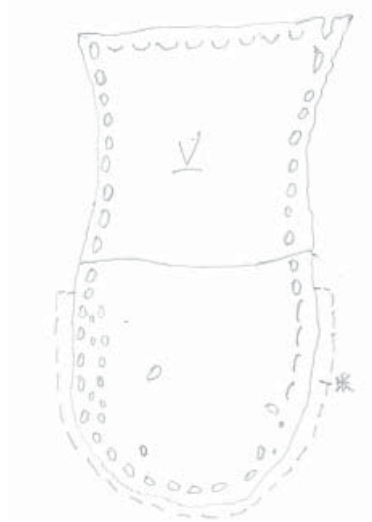
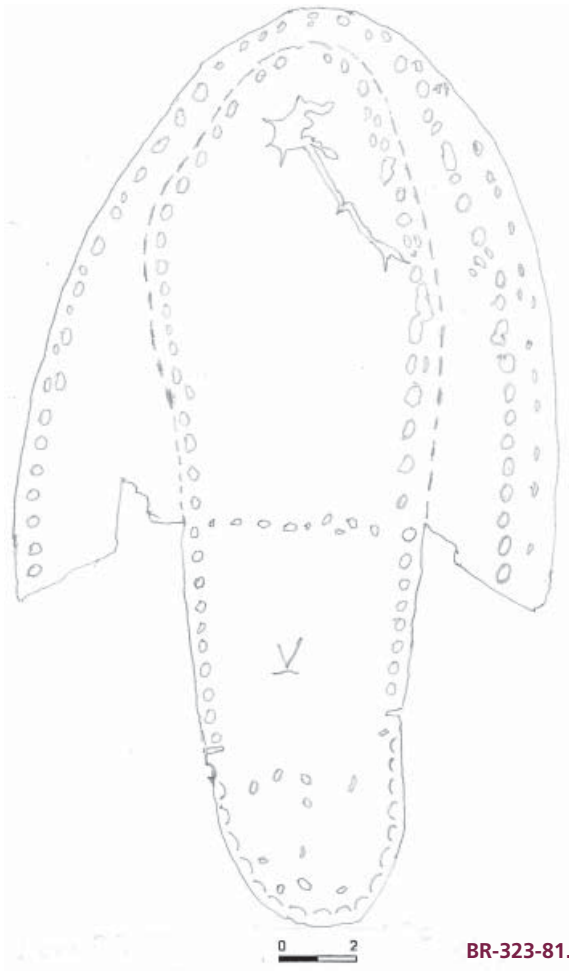
BR-323-81.001LEE-LR707

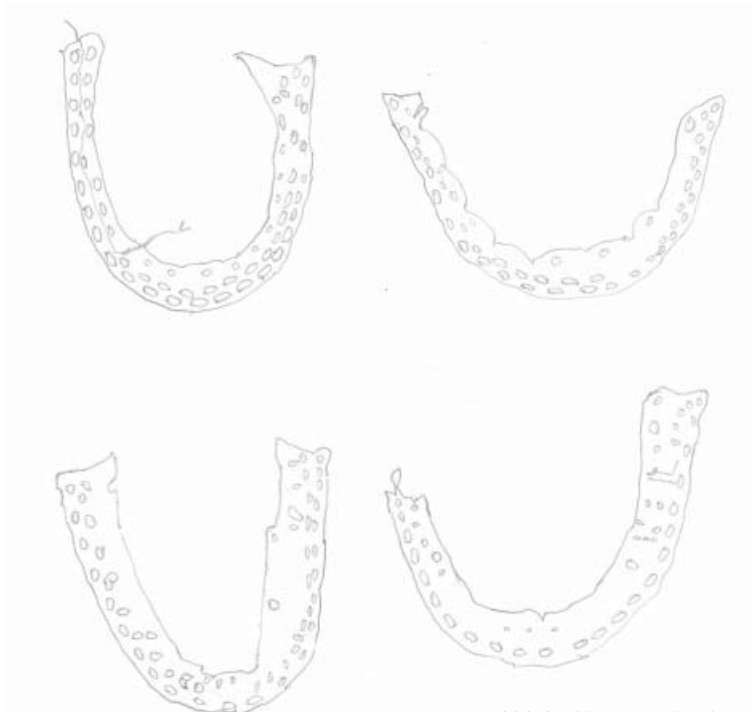
BR-323-81-81.001-LR0683

BR-323-81.001LEE-LR0692

BR-323-81.001LEE-LR0691

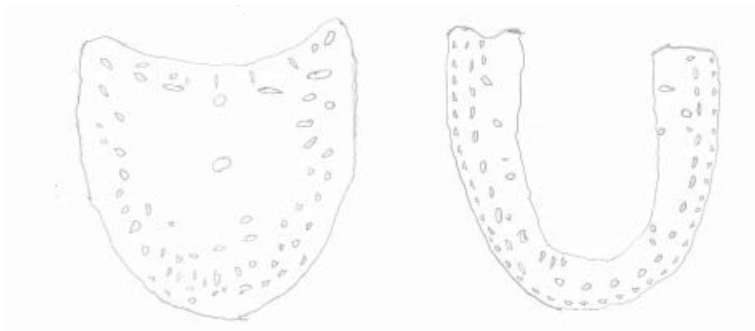
BR-323-81.001LEE.LR0750

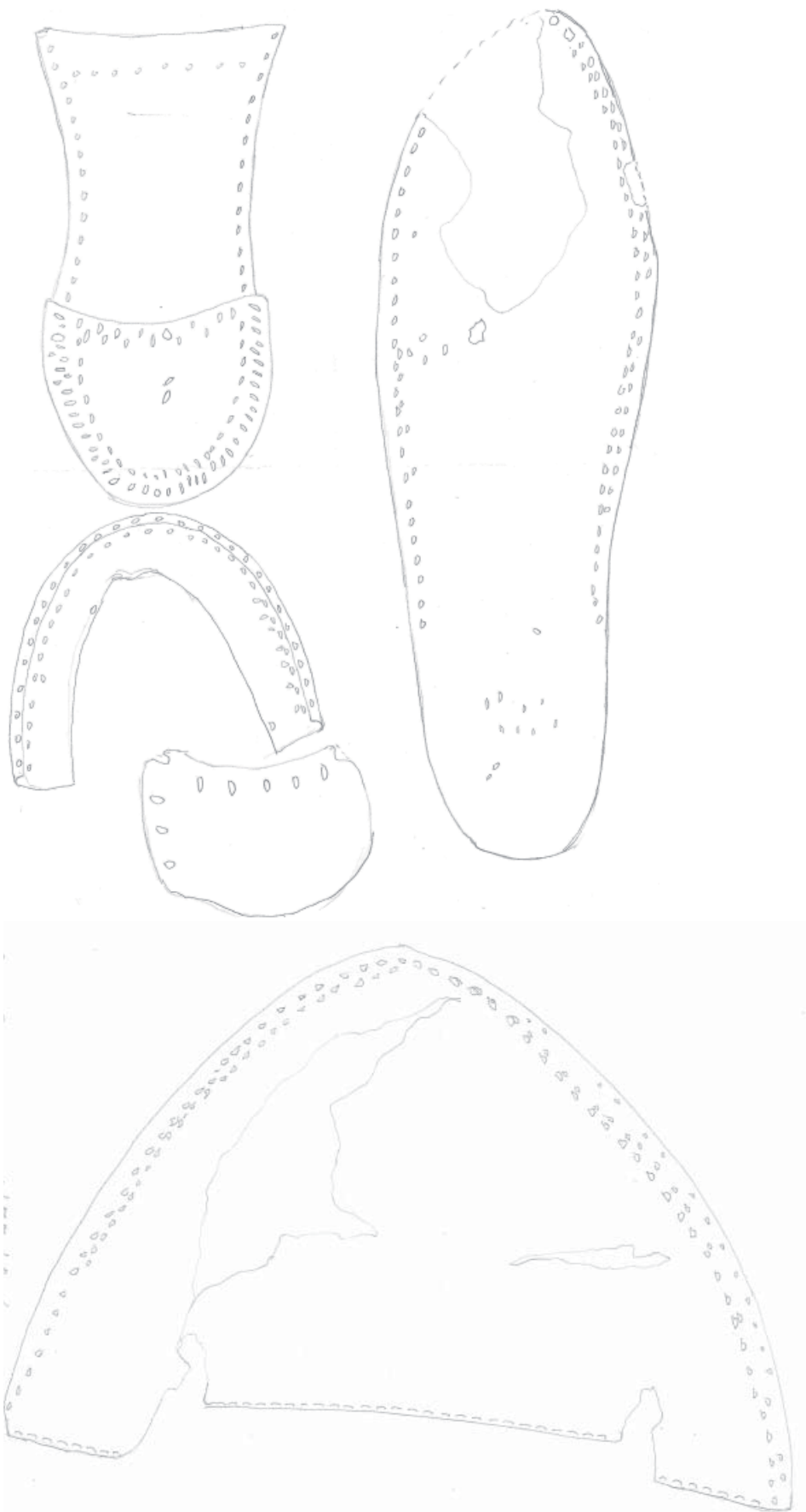
BR-323-81.001LEE- LR0707A

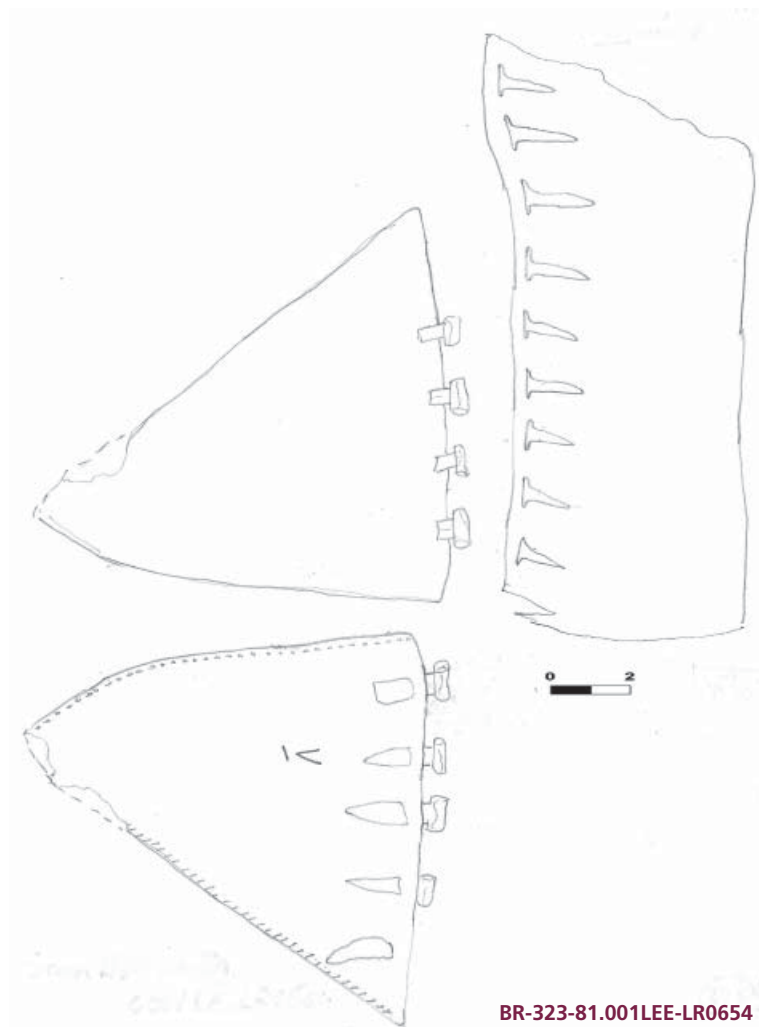
BR-323-81.001LEE- LR0707B

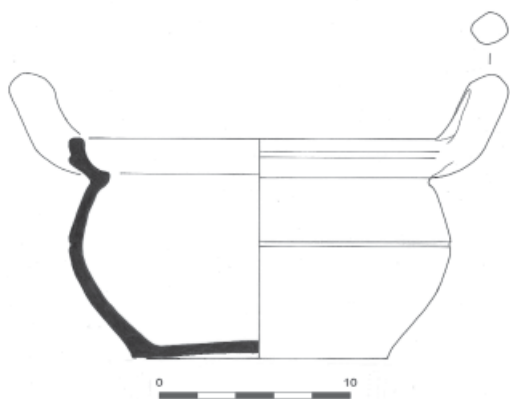
BR-323-81.001LEE- LR0707C

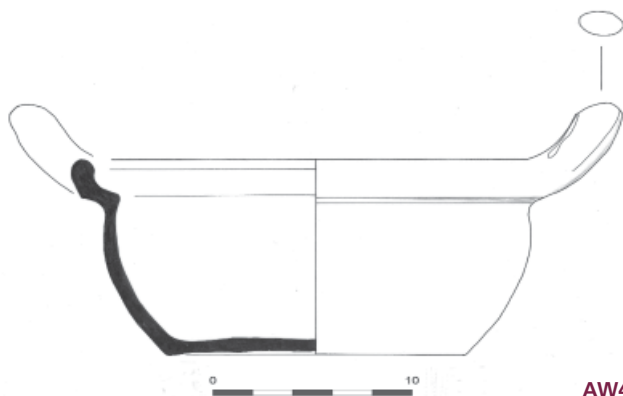
BR-323-81.001LEE.LR0697

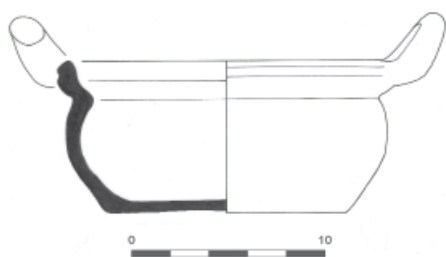
Aardewerk: pannen

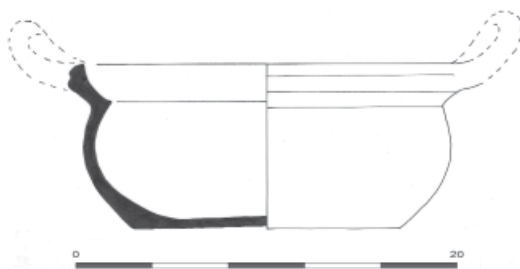
AW4061

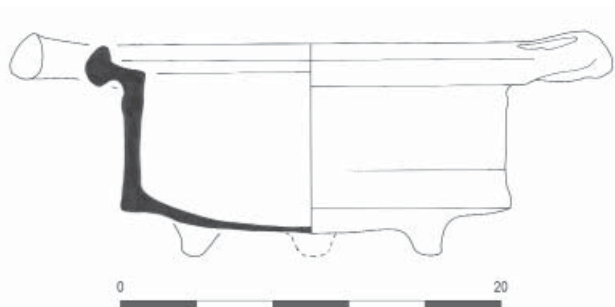
AW4062

AW4096

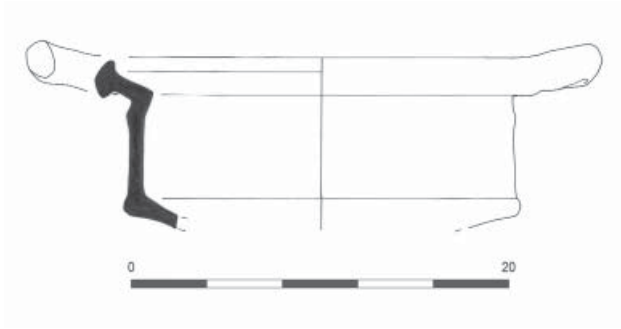

AW4108

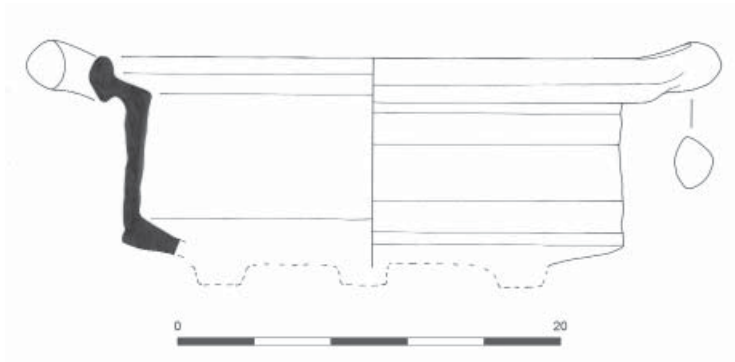

AW4166

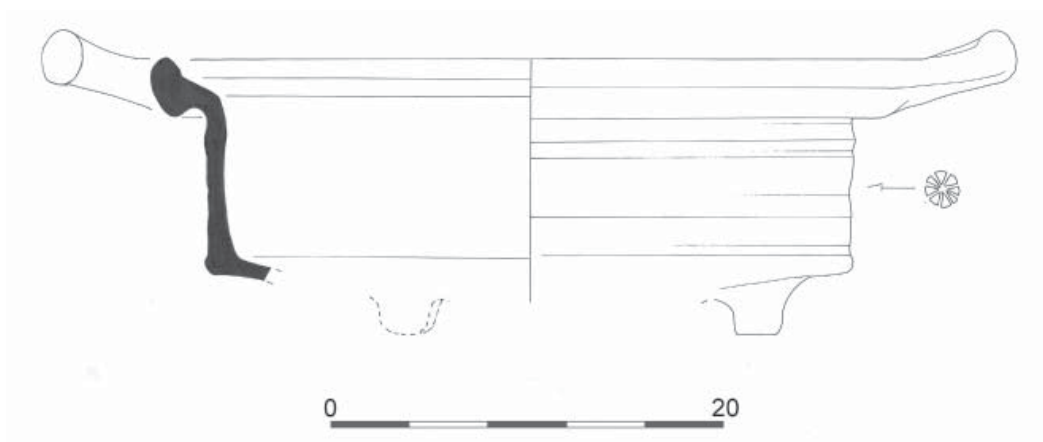

AW4167

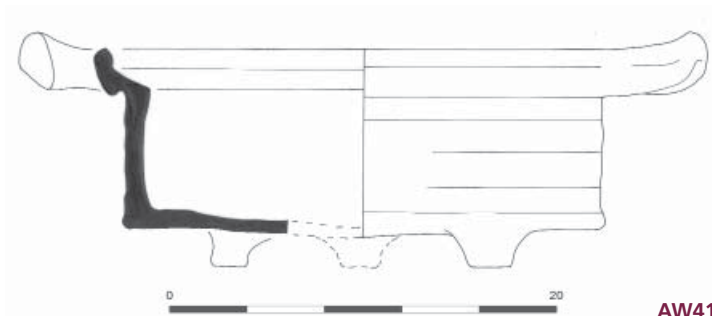

AW4168

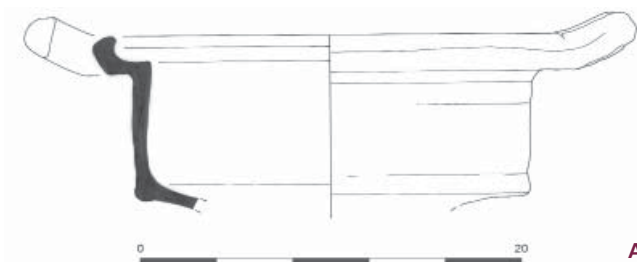

AW4169

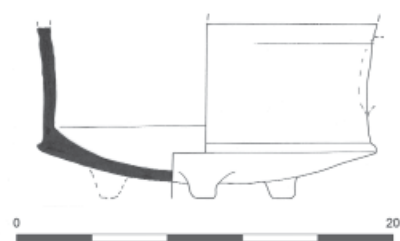

AW4170

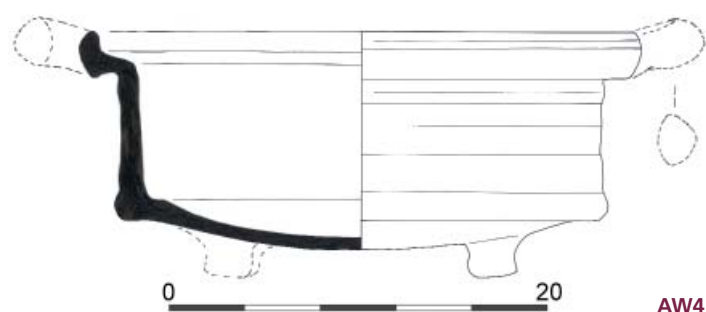
AW4171

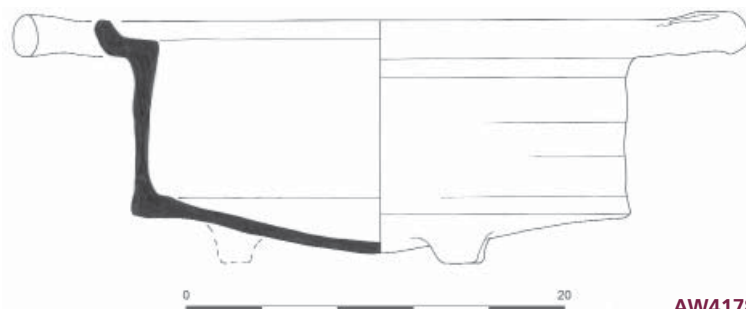
AW4172

AW4173

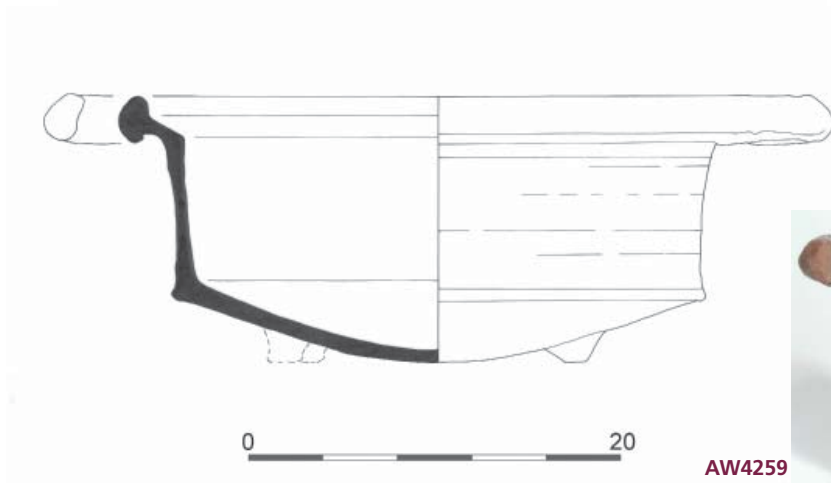
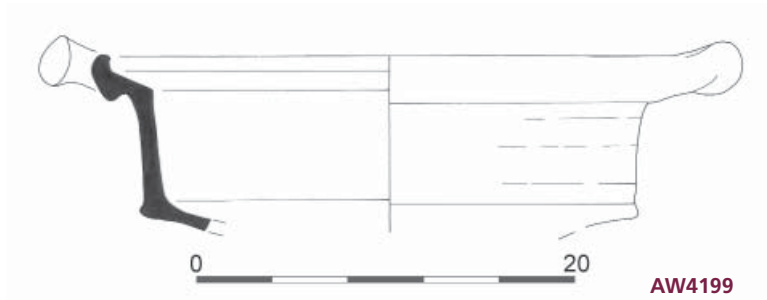
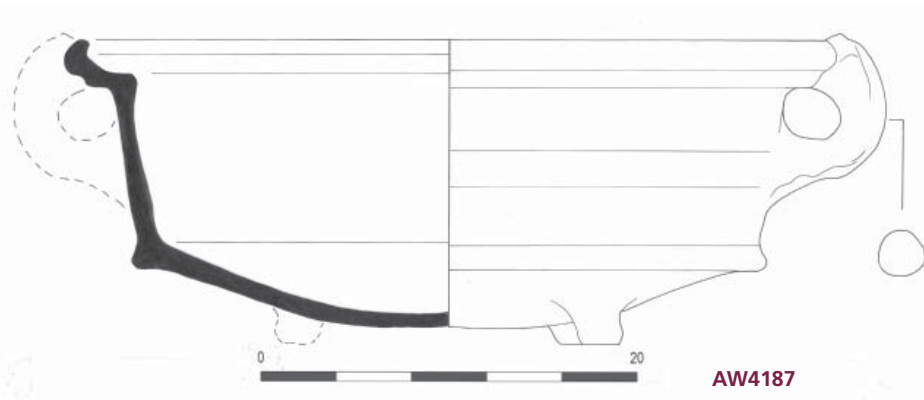

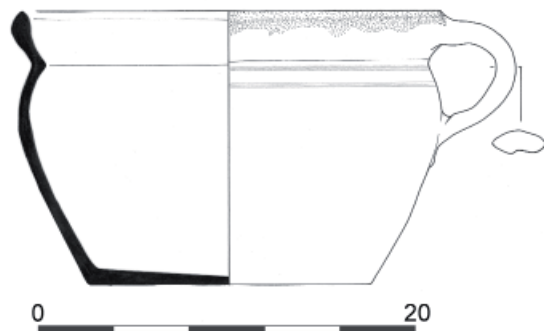
AW4174

AW4178

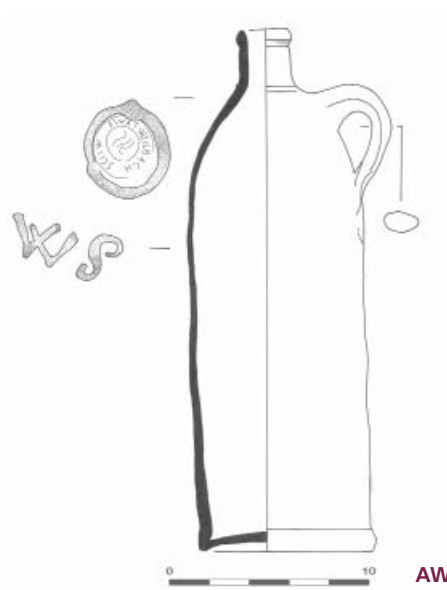

AW4323

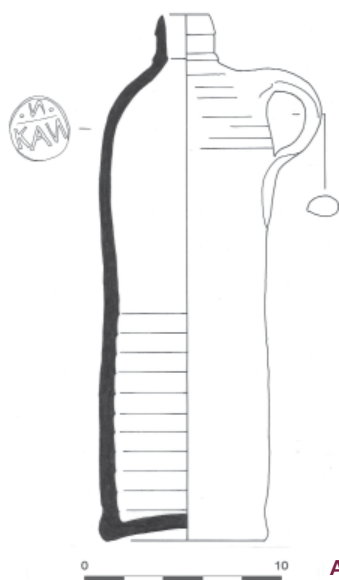

AW4354

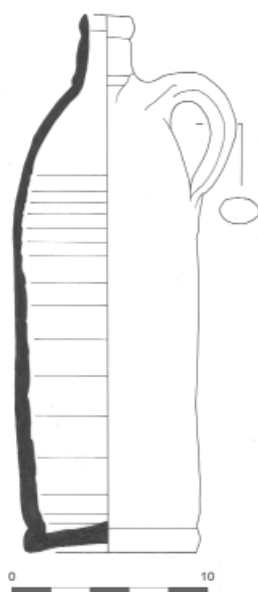
Aardewerk: mineraalwaterflessen

AW4067

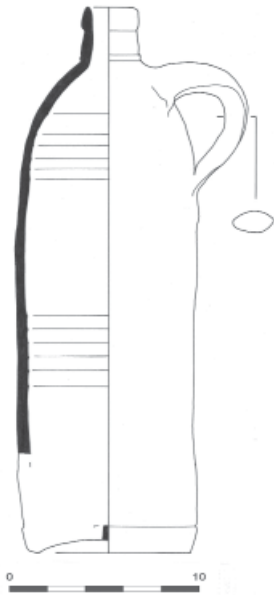

AW4068

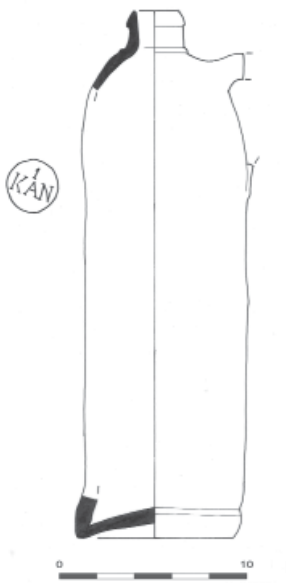

AW4069

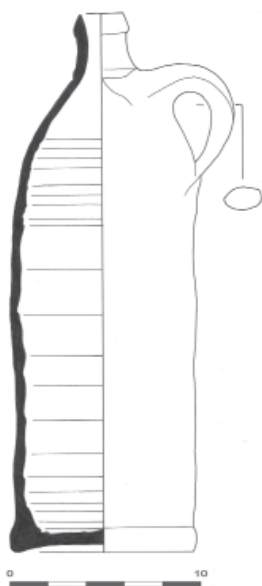

AW4070

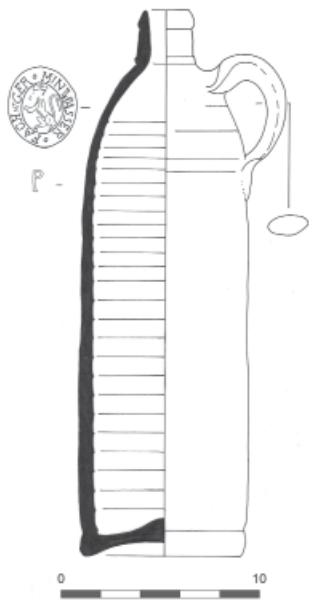

AW4071

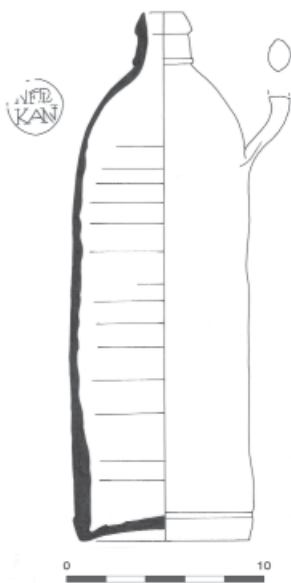

AW4072

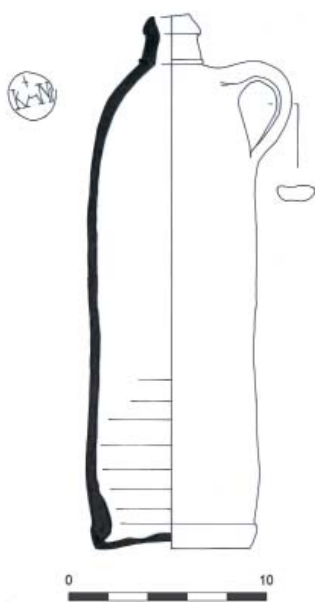

AW4073

AW4079

AW4080

AW4074

AW4205

AW4206

AW4207

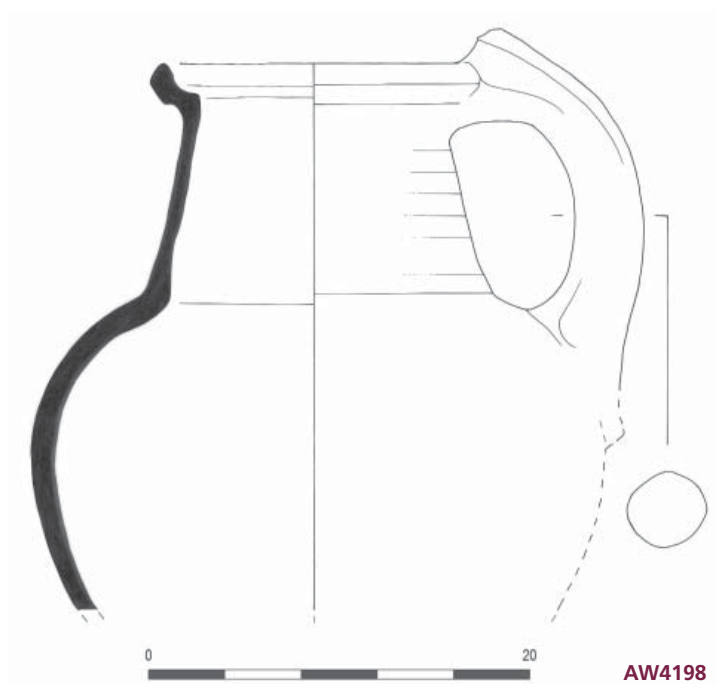
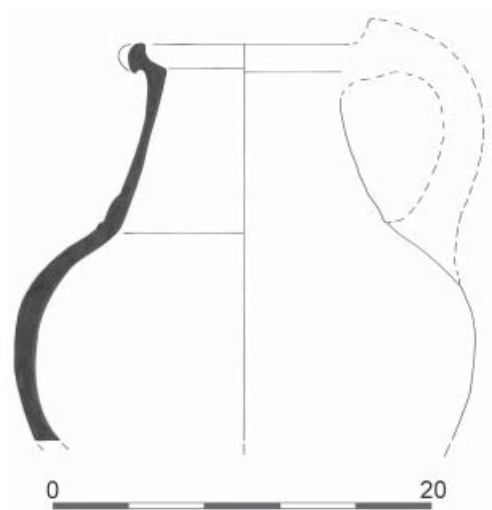
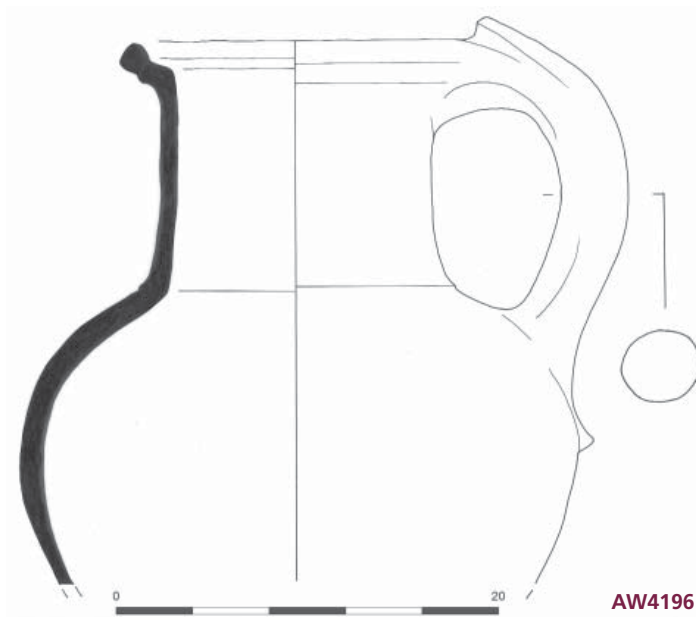

AW4208

AW4209

Aardewerk: kannen

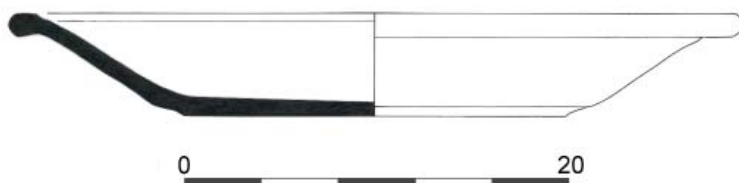

AW4218

AW4204

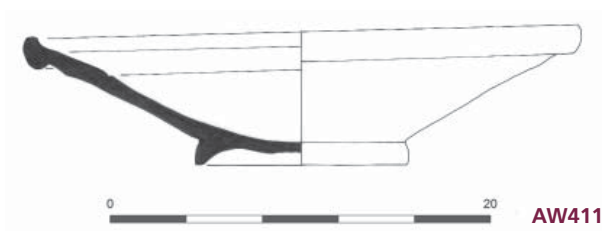
Aardewerk: borden

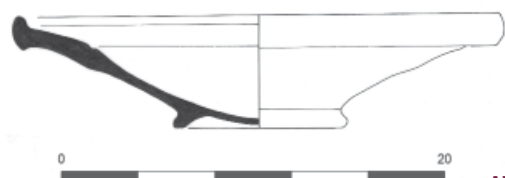
AW0109

AW3048

AW4119

AW4120

AW4177

AW4182

AW4183

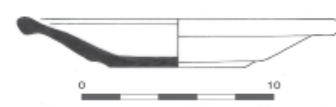

AW4186

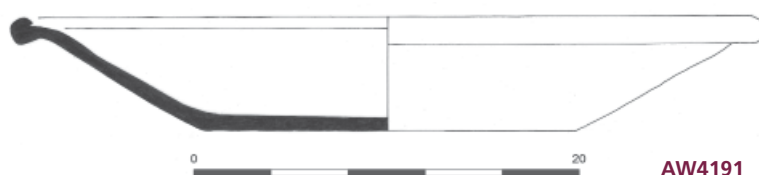
AW4188

AW4189

AW4190

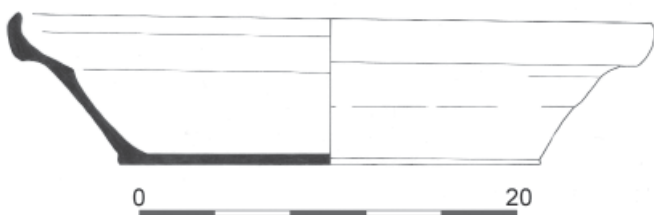

AW4191

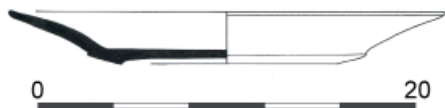

AW4200

AW4201

AW4216

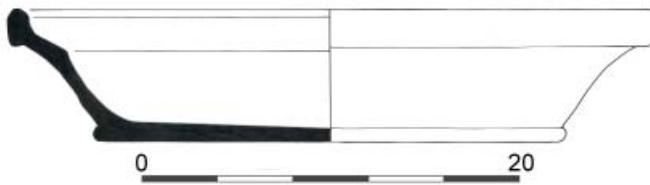

AW4220

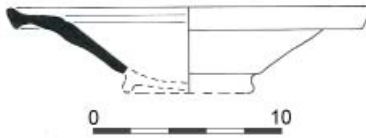

AW4221

AW4312

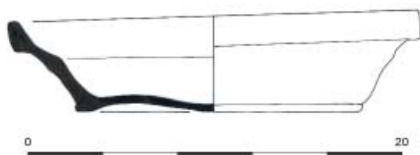

AW4351

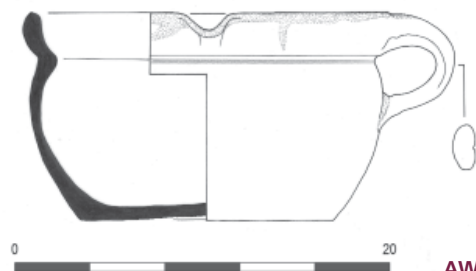

AW4211

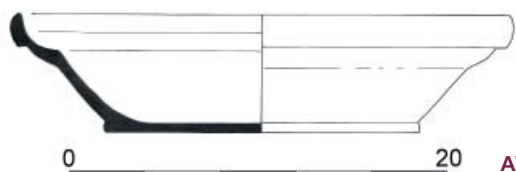
Aardewerk: kommen

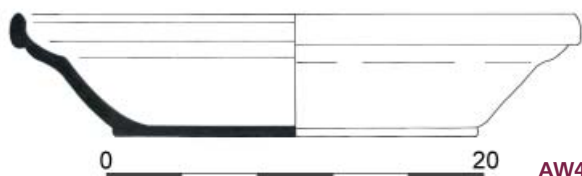
AW4100

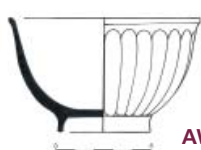
AW4185

AW4202

AW4203

AW4212

AW4262

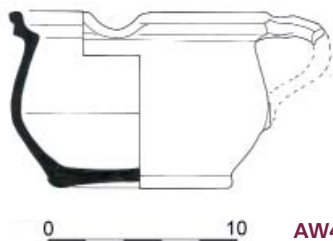
AW4263

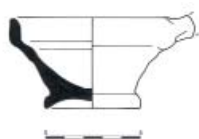
AW4267

AW4270

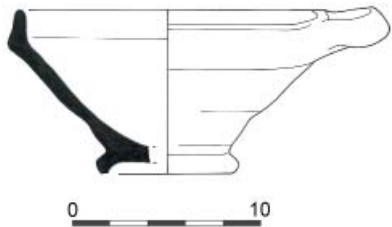

AW4319

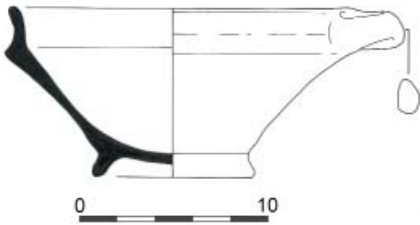

AW4320

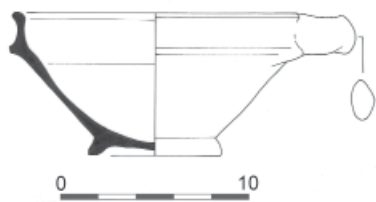

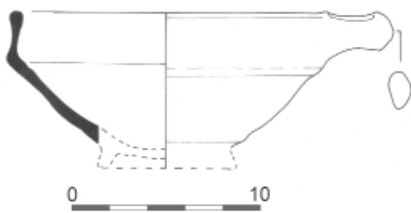
AW4321

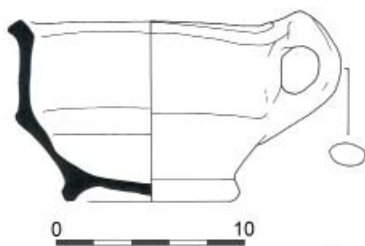
AW4355

AW4356

AW4357

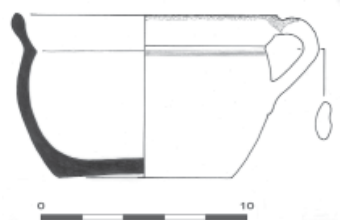
AW4358

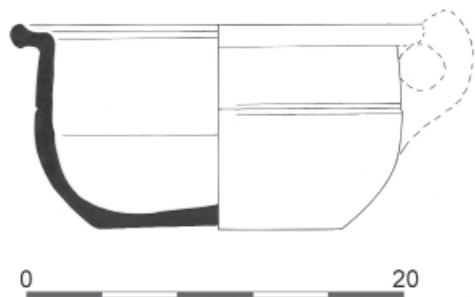
AW4215

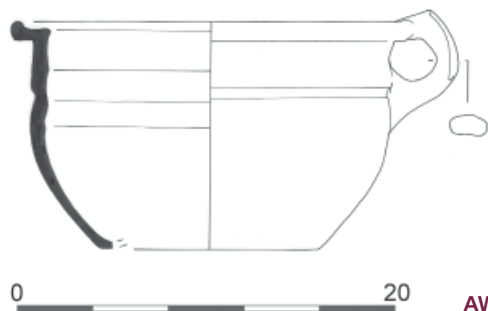
Aardewerk: pispotten

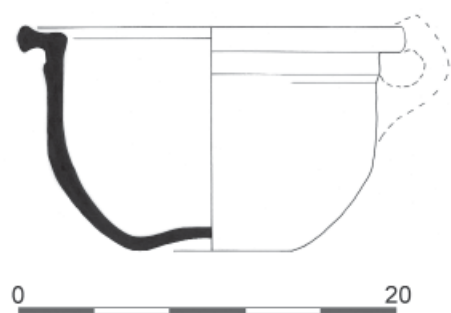
AW4184

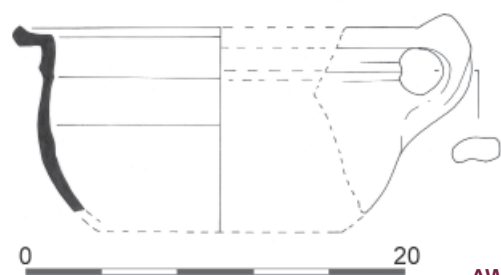
AW4264

AW4265

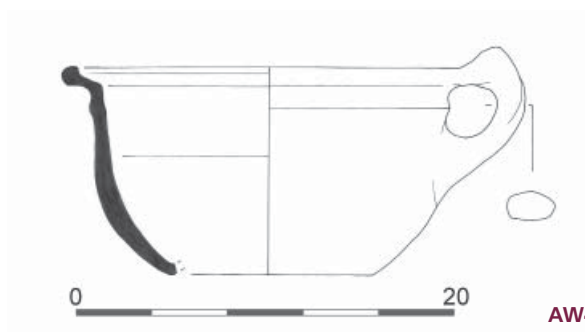

AW4266

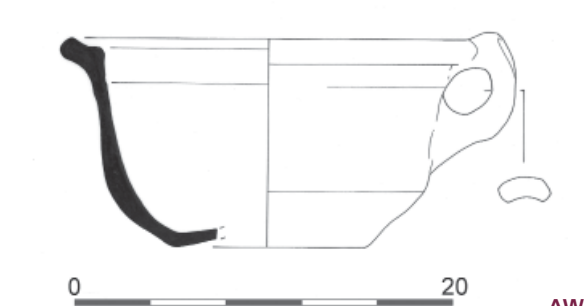

AW4268

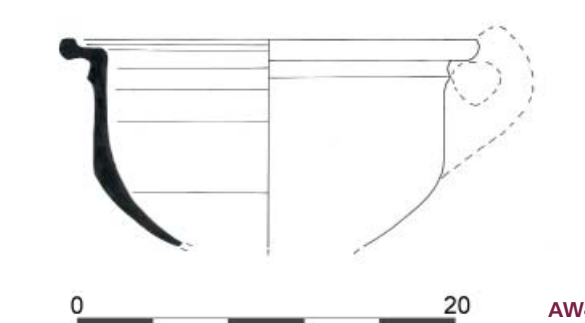

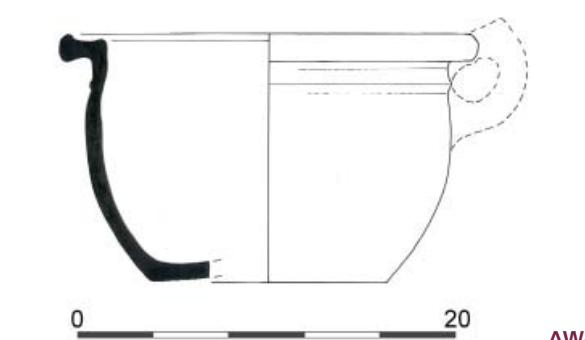
AW4269

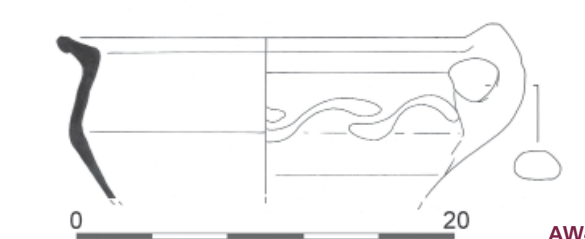
AW4271

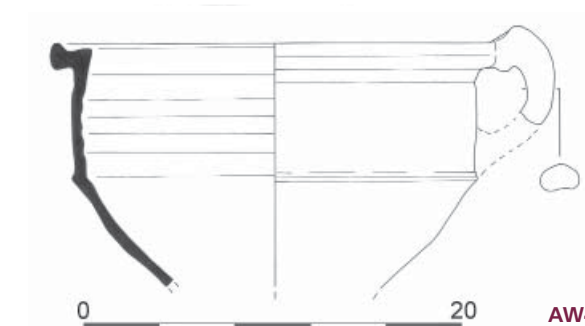
AW4313

AW4314

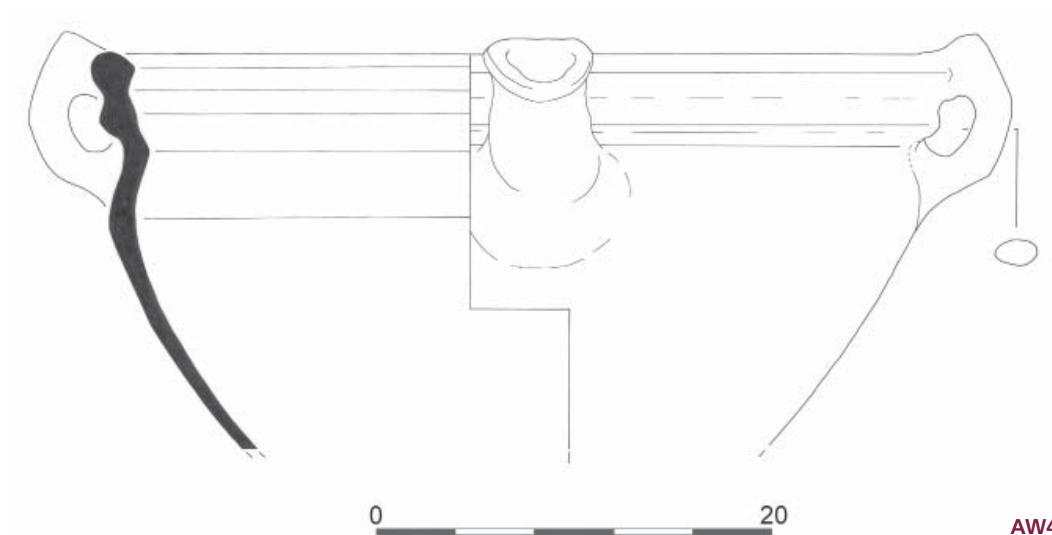
AW4315

AW4317

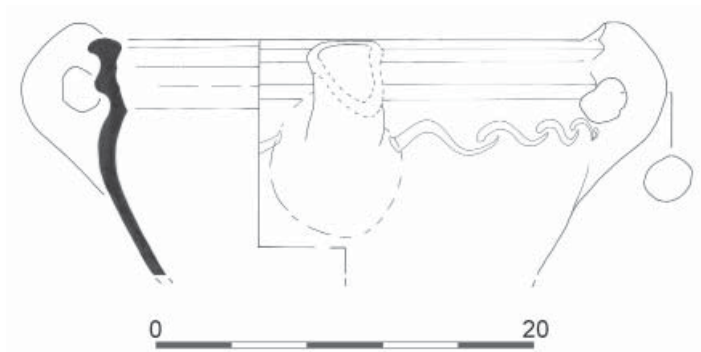

Aardewerk: roompotten

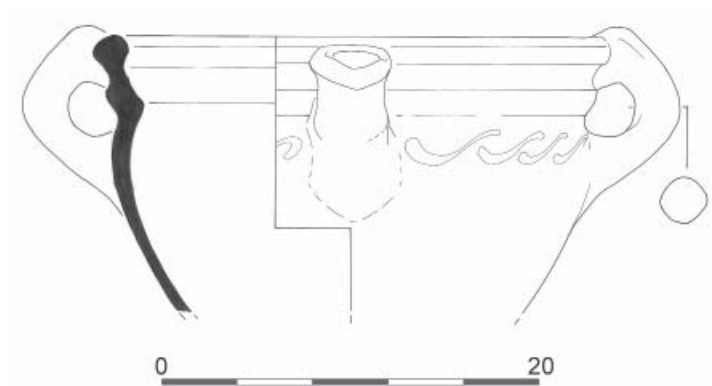

AW4258

AW4318

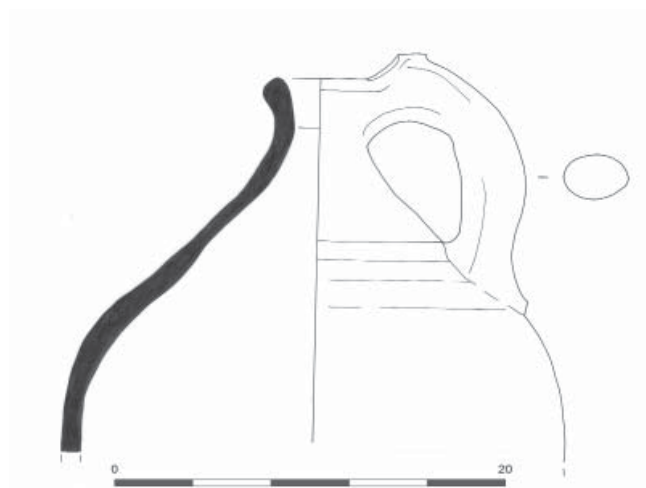

AW4352

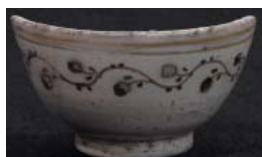
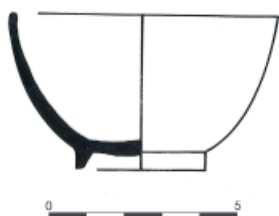
Aardewerk: overige vormen

Kruik

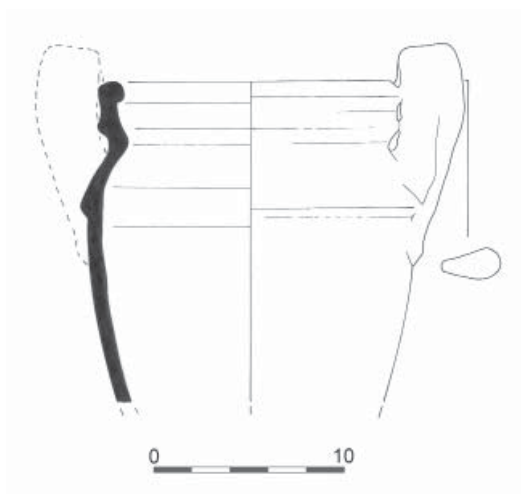
AW4131

Kop (let op de schaal)

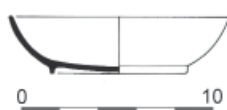
AW4213

Doofpot

AW4219

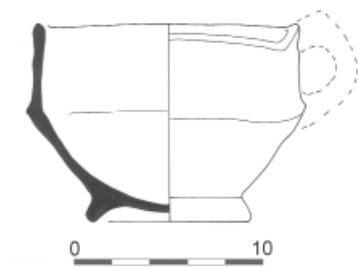
Schotel

AW4214

Vuurtest

AW4322

Amfoor

AW4353

Tuitpot

AW4210

Vondstencatalogus (determinatie lijsten)

Glas

GL nummer	hoofd-vorm	vorm	kleur	basistech-nologie	bodem-vorm	herkomst	opmerkingen
GL0959	fles	fles	helder, kleurloos	vormge-blazen	vrijwel vlakke bodem		Op fles de tekst: Inmaak druppels FERIA Preserving drops Op bodem: het cijfer: 15 en in kleine cijfers 1651 Mondrand ontbreekt. Scherfje uit bodem.
GL0960	venster-glas	slinger-glas	helder, licht-groen			Duitsland	Kern van slinger glas. Kern heeft rechte hoeken waar het vensterglas van afgesneden is. Zeer duidelijk herkenbaar de aanhechtingen van de slingerstaaf. Ter plaatse van de aanhechting van de slingerstaaf heeft het glas ook aan de andere zijde een glooiende vorm
GL0961	fles	inkt-potje	helder, licht-groen	vormge-blazen	vrijwel vlakke bodem	Nederland	mondrand en hals ontbreken, luchtbellens in glas, gleuf aan bovenzijde brede gedeelte, op zijkant duidelijk malnaad te zien. Hoogte alleen brede gedeelte.

Metaal

MT nummer	object	metaalsoort	opmerking
MT4764	onbekend	koper	
MT4765	beslag	koper	met versiering
MT4766	nagel	koper	

Leder

LR nummer	functie	schoeiseldeel	soort leder	omschrijving
0658	schoeisel	kwartier	rund	kwartierfragment van lage schoen met stikgaten van opzetstuk 120x60 mm
0659	schoeisel	kwartierband	rund	L+R kwartierfragmenten met verlengde banden met gespsluiting van lage schoen 230x60 mm
0660	schoeisel	kwartierband	rund	L kwartierfragment met verlengde band van lage schoen 230x65 mm
0661	schoeisel	kwartier	rund	kwartierfragment met tunnelsteken van opzetstuk 130x50 mm
0679	schoeisel	hielstuk	rund	hielfragment 75x65 gepend bestaande uit 2 lagen
0680	schoeisel	hielstuk	rund	hielfragment 75x70 gepend bestaande uit 1 dikke laag en 1 dunnelaag
0681	schoeisel	hielstuk	rund	hielfragment 65x65 gepend
0682	schoeisel	hielstuk	rund	3 hielfragmenten gepend
0683	schoeisel	binnenzool	rund	linker binnenzool maat 38
0685	schoeisel	bovenleer	rund	stuk bovenleer met dubbele steek
0686	schoeisel	bovenleer	rund	fragment van bovenleer met stiknaad
0687	schoeisel of kleding	bovenleer of kleding	rund	fragment van kwartier of stuk van kleding 140x30
0688	schoeisel	hielstuk	rund	12 hielfragmenten gepend
0689	schoeisel	hielstuk	rund	20 snippers van hielfragmenten
0690	schoeisel	fragmenten	rund	voorfragment van buitenzool 70x80
0691	schoeisel	compleet in delen	rund	Rechter instapschoen maat 38 + hak van R-instapschoen, hak bestaat uit 5 lagen + binnenzool R-instapschoen maat 38
0692	schoeisel	binnenzool	rund	fragment van L-binnenzool met hielstuk 200x90
0693	schoeisel	binnenzool	rund	fragment van binnenzool 120x70
0694	schoeisel	binnenzool	rund	fragment van L-binnenzool (voorkant) 120x90
0695	schoeisel	binnenzool	rund	fragment van binnenzool 120x75 gepend?
0696	schoeisel	binnenzool	rund	fragment van L?-binnenzool (hiel) 115x60
0697	schoeisel	instapschoen	rund	incomplete instapschoen zonder buitenzool en kwartieren maat40.Neus sterk versleten.
0698	schoeisel	hielstuk	rund	hielsnipper
0699	schoeisel	hielstuk	rund	hielfragment 75x65 hak bestaat uit 3 lagen gepend?
0700	schoeisel	hielstuk	rund	hielfragment 70x60 hak bestaat uit 3 lagen gepend?
0701	schoeisel	binnenzool	rund	2 binnenzolen 90x80 en 90x85
0702	schoeisel	hielvelop rand	rund	hielvelop 75x75
0703	schoeisel	verstevigings stukken	rund	2 verstevigings stukken 85x40 en 85x35
0704	schoeisel	binnenfrag- ment buitenzool	rund	binnenfragment buitenzool 130x70
0705	schoeisel	hielfragmen- ten	rund	6 hiel/hak fragmenten oa 70x60 waarvan 5 gepend

LR nummer	functie	schoeiseldeel	soort leder	omschrijving
0706	schoeisel	snippers	rund	4 snippers waarvan 1 gepend
0707	schoeisel	instapschoen	rund	L-instapschoen maat 40:hielstuk uit meerder lagen,hielrand,binnenzool, bovenleer,voorstuk buitenzool en 3 kwartierfragmenten
0719	schoeisel	kwartierfragmenten	rund	6 fragmenten/snippers van kwartieren
0720	schoeisel	hielgedeelte	rund	hielgedeelte 135x40
0721	schoeisel	hielgedeelte	rund	hielgedeelte 180x40
0722	schoeisel	hielgedeelte	rund	hielgedeelte afgesneden 250x35
0723	schoeisel	hielgedeelte	rund	hielgedeelte 200x50
0724	schoeisel	hielgedeelte	rund	hielgedeelte afgesneden 230x40
0725	schoeisel	snipper	rund	afsnijdsel/snipper 180x35 met nerf vleessteken en V-vormig stiksel van versiering
0726	schoeisel	kwartier	rund	kwartier 160x50 met tunnelsteek
0727	schoeisel	binnenzool	rund	binnenzool 145x70 bestaande uit 3 lagen
0728	schoeisel	binnenzool	rund	binnenzool fragment 100x80
0729	schoeisel	binnenzool	rund	6 fragmenten van binnenzolen Linker 220x90, Rechter 215x80, 1 met vlas
0730	schoeisel	buitenzool	rund	8 voorbladen van buitenzolen R190x85,R160x100,R145x100,R135x95,R130x95
0731	schoeisel	afsnijdel	rund	4 afsnijdsels, 1 met vlas
0732	schoeisel	hielfragment	rund	3 hielfragmenten 1gepend, L185x85,R170x85,L185x90
0733	schoeisel	binnenzool	rund	2 kinderbinnenzolen R150x50, R145x45
0734	schoeisel	binnenzool	rund	3 complete binnenzolen R250x90(maat37/38),L260x85(maat39), R280x90(maat42)
0735	schoeisel	buitenzool	rund	2 voorzijde buitenzool L140x100, L135x100
0736	schoeisel	buitenzool	rund	4 middendelen buitenzool 75x80,L100x75,R110x90,R140x100
0737	schoeisel	buitenzool	rund	L buitenzool L255x90(maat38) gat in voorzool van slijtage
0738	schoeisel	buitenzool	rund	Lbuitenzool L215x90 hielstuk/hak ontbreekt
0739	schoeisel	buitenzool	rund	2 buitenzolen 130x100, R265x105 hielgedeelte gepend ,hak ontbreekt
0742	riem/ band		rund	fragment leren band/riem 250x25mm
0743	schoeisel	envelopperand	rund	fragment envelopperand van hiel
0744	schoeisel	envelopperand	rund	fragment envelopperand van hiel
0745	schoeisel	envelopperand	rund	fragment envelopperand van hiel
0746	schoeisel	envelopperand	rund	fragment van envelopperand van hiel
0747	onbekend	niet determineerbaar	rund	snipper

LR nummer	functie	schoeiseldeel	soort leder	omschrijving
0748	schoeisel	binnenzool	rund	binnenzool met middenverstevigingsstuk
0749	schoeisel	zool	rund	zoolsnipper, verdroogd, niet conserveerbaar
0750	niet determi- neerbaar	niet determineer- baar	rund	halvemaanvormig uitsnijdsel
0751	schoeisel	bovenleer	rund	bovenleer lage schoen
0752	schoeisel	rand	rund	drie envelopperanden en een rand
0753	riem/ band	nvt	rund	fragment riem met stikgaten

Aardewerk

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4061	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan		groef, uitw.	standvlak (met draad verwijderd)	2 worstoren vert	
AW4062	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan		groef, uitw.	standvlak (met draad verwijderd)	2 worstoren vert	
AW4096	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan			standvlak	2 worstoren	
AW4108	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan			standvlak	2 worstoren	
AW4166	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren hor.	
AW4167	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren hor.	
AW4168	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren	
AW4169	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren hor.	op midden buitenkant soort ster
AW4170	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren	
AW4171	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur				2 worstoren hor.	
AW4172	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot		
AW4173	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur				2 worstoren	
AW4174	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot		
AW4178	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren hor.	
AW4187	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			driepoot	2 worstoren	
AW4199	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur				2 handva- ten hor.	
AW4259	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur		rib op buik	3 pootjes	2 oren hor.	
AW4260	pan	Frankfurter waar	loodglazuur			standvlak	2 worstoren	
AW4323	pan	Frankfurter waar	loodglazuur		2 donkere strepen op schouder	standvlak	1 lintoor met groef	

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4354	pan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur		rib op buik			wapen Breda Oosterhout in zijkant?
AW4067	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur		kobalt glazuur letters en cirkel	standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	stempel in cobaltblauwe cirkel en de leeters WS in cobalt blauw
AW4068	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	letters N streep KAN
AW4069	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur spot			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	
AW4070	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur spot			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	
AW4071	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor gebr.	stempel 1 KAN
AW4072	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	
AW4073	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur spot			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor	stempel met opschrift en leeuwkje, hoofdletter P
AW4074	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur			standvlak (met draad verwijderd)	1 lintoor gebr.	
AW4079	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazurr	zoutglazuur			standvlak	1 lintoor	merk op schouder

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4080	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazurr	zoutglazuur			standvlak	lintoor	stempel op schouder
AW4205	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur		stempel (cirkel met IH)			
AW4206	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur					submark .P.
AW4207	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur		stempels (Friedric enz.)			
AW4208	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur		stempel			
AW4209	mine- raal- water- fles	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur kobaltblauw cirkel		stempel (Selters), kroon			submerk B6
AW4196	kan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur met man- gaan/ijzer				1 worstoor	
AW4197	kan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan				1 worstoor	
AW4198	kan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur met man- gaan/ijzer				1 worstoor	
AW4204	kan	steengoed met zoutglazuur	zoutglazuur		medallion			
AW4218	kan	roodbakkend aardewerk	loodglazuur, mangaan (uitw)				1 worstoor	schenklip
AW0109	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	slibversiering in koperoxy- de, cirkels		standvlak		

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW3048	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	slib en koperglazuur		standvlak		
AW4119	bord	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			standing		
AW4120	bord	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			standing		
AW4177	bord	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur	ringen, bloemmotief		standvlak met draaad verw.		
AW4182	bord	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur, div. oxiden	div. motieven		standvlak		
AW4183	bord	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur	conc.cirkels, div.motieen, geel, groen		standvlak		
AW4186	bord	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	conc.ringen, bloem op bodem		standvlak		
AW4188	bord	roodbakkend aardewerk	loodglazuur	op bodem kruislings witte strepen		standvlak		
AW4189	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	op bodem kruislings witte strepen		standvlak		
AW4190	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	op bodem kruislings witte strepen		standvlak		
AW4191	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	golven, conc. cirkels		standvlak		
AW4200	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	op bodem kruislings witte strepen		standvlak		
AW4201	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur			standvlak		
AW4211	bord	Industrieel witbakkend	loodglazuur	motief, planten, vogel	golfrand	standing		
AW4216	bord	fayence "Delfts"	tinglazuur	blauw bloemmotief		standing		

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4220	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	div. motieven in gekleurd slib		standvlak		
AW4221	bord	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur	motief (ringen)		standvlak		
AW4312	bord	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	cirkels		standvlak		
AW4351	bord	roodbakkend aardewerk	loodglazuur					
AW4100	kom	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur	slib		standvlak		
AW4185	kom	Frankfurter waar	loodglazuur (inw.)			standvlak	1 lintoor	schenklip 90°
AW4202	kom	roodbakkend aardewerk	glazuur binnenkant	gele glazuur ondergrond met aan de rand 3 bruine ringen waarvan de middelste gegolfd		standvlak		
AW4203	kom	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	gele glazuur ondergrond, aan de rand 3 bruine ringen waarvan de middelste gegolfd		standvlak		
AW4212	kom	Industrieel witbakkend	loodglazuur		verticale. lamellen	standing		
AW4215	kom	steengoed Westerwald	zoutglazuur kobaltblauw		versie- ringaan bovenrand en oor	standvlak	2 worstoren	
AW4262	kom	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	bladmotief		standvlak		
AW4263	kom	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	bloemmotief in geel, bruin en groen		standvlak		

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4267	kom	Rijnlands roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	slibstreep op v.l.		standvlak		
AW4270	kom	Rijnlands witbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)	bloemmotief met tekst, datum 1847, in groen, geel en zwart		standvlak		
AW4319	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			standvlak	1 lintoor	schenklip
AW4320	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur			standing	1 worstoor	
AW4321	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			standing	1 lintoor hor.	
AW4355	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			standing	1 worstoor hor.	
AW4356	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			standing	1 worstoor hor.	
AW4357	kom	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)				1 worstoor hor.	
AW4358	kom	roodbakkend aardewerk			rib	standing	1 geknepen lintoor	
AW4184	pispot	Frankfurter waar	loodglazuur (inw.)		zwarte ring op schouder	standvlak (met de draad verwijderd)	1 lintoor	
AW4264	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)		ril op buik	standvlak	oor	
AW4265	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)		groef in schouder		lintoor	
AW4266	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			ziel	oor	
AW4268	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)				1 lintoor	
AW4269	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)				1 lintoor	
AW4271	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			ziel	1 lintoor	
AW4313	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur				1 worstoor	
AW4314	pispot	roodbakkend aardewerk	loodglazuur (inw.)			ziel	1 worstoor	

aw nummer	hoofd- vorm	baksel	oppervlakte behandeling	decoratie inwendig	decoratie uitwendig	voet	additieven	divers, merken
AW4315	pispot	roodbakend aardewerk	loodglazuur		gele slibversie- ring golvende bogen		1 worstoor	
AW4317	pispot	roodbakend aardewerk	loodglazuur				1 geknepen lintoor	
AW4258	room- pot	roodbakend aardewerk	loodglazuur		slibgolven op schouder met rechte lijn eronder		2 worstoren	schenktuit
AW4318	room- pot	roodbakend aardewerk	loodglazuur		slibversie- ring, golven op schouder		2 worstoren	1 schenktuit
AW4352	room- pot	roodbakend aardewerk	loodglazuur		golvende slibversie- ring op schouder		2 worstoren	schenktuit
AW4214	scho- tel	Industrieel witbakend	loodglazuur	blauw bloemetjes motief aan de rand		standing		
AW4210	tuitpot	steengoed Westerwald	zoutglazuur, kobaltblauw		bladwerk	standvoet		tuit
AW4322	vuur- test	roodbakend aardewerk			rib	standing		
AW4353	am- foor	Spaans amfoor aardewerk	witte engobe					
AW4219	doof- pot	roodbakend aardewerk	loodglazuur, mangaan				2 lintoren	
AW4213	kop	Industrieel witbakend	loodglazuur		bruine rand en bloemetjes motief	standing		
AW4131	kruik	roodbakend aardewerk	loodglazuur		rillen		1 worstoor	

